

ARQUEOCEC

FULL INFORMATIU DEL GRUP D'ARQUEOLOGIA
"PELEGRÍ CASADES I GRAMATXES"
(Secció d'Història i Art)

Any 2

Suplement del núm. 15

Setembre 2012

Els satèl·lits detecten ciutats perdudes en el desert de Líbia

La fi del conflicte armat a Líbia va permetre a arqueòlegs britànics tornar al sud-oest del país, on estan explorant les restes d'una antiga i important civilització, la dels *garamants*, encara força desconeguda. En aquesta fase de l'exploració, l'equip dirigit per David Mattingly disposa de noves imatges aèries i de satèl·lit en les que han identificat més de 100 viles fortificades, algunes d'elles veritables castells, que daten majoritàriament dels primers cinc segles de la nostra era. El projecte d'investigació està finançat pel Consell Europeu d'Investigació amb 2,5 milions d'euros durant cinc anys, i compta també amb la col·laboració d'organitzacions libies i internacionals.

“Aquests jaciments foren ignorats durant el règim de Gadafi”, explica Mattingly, que porta treballant a la zona des del 1997. “Els *garamants* eren molt

civilitzats, i vivien en viles grans i ben fortificades practicant l'agricultura en els oasis. Formaven un Estat organitzat en ciutats i pobles i tenien un llenguatge escrit. Foren pioners en establir oasis i obrir rutes de comerç en el Sàhara.

Les imatges per satèl·lit han permès cobrir una gran superfície. Les proves indiquen que el clima no ha canviat des d'aleshores i es pot veure que en aquest indret on no plou mai hi havia moltes edificacions i s'hi cultivava la terra.

Algunes de les restes descobertes i que ja s'han estudiat directament són de castells amb unes parets que s'aixequen fins a més de quatre metres, en els que s'hi poden identificar habitacles i fossars, a més de pous i sistemes d'irrigació subterranis al seu entorn. A més hi ha una rica varietat de pintura rupestre per tota la zona.

Des de la invasió italiana de Líbia, en els anys trenta del segle passat, s'estudien intermitentment les restes en aquesta remota zona del país, a l'entorn de l'antiga ciutat de Garaman (ara Germa), però només en els darrers anys s'ha pogut valorar la gran importància de les ruïnes i començar a reconstruir l'estil de vida i la cultura d'aquesta civilització perduda, molt més avançada i significativa del que les fonts clàssiques indicaven.

S'ha descobert un antic llenguatge en unes tauletes de fang de fa 2800 anys, en un palau de l'Orient Mig

Els arqueòlegs han descobert evidències d'una antiga llengua desconeguda enterrades a les ruïnes del palau de Tushan, a l'Orient Mig amb 2800 anys d'antiguitat.

El descobriment és important perquè pot ajudar a revelar els orígens ètnics i culturals d'alguns dels primers "bàrbars" de la història, tribus de les muntanyes que, en aquells mil·lennis s'aprofitaven de les primeres grans civilitzacions, les cultures de l'inici de Mesopotàmia, en el que ara és l'Irak.

L'evidència d'una llengua, desapareguda ja fa molt temps, probablement parlada per un poble fins ara desconegut, dels monts Zagros, a l'oest de l'Iran, fou trobada per un arqueòleg de la Universitat de Cambridge que va desxifrar una tauleta de fang amb escriptura antiga, trobada per un equip de l'excavació internacional, en el palau d'un governador assiri a l'antiga ciutat de Tushan, al sud-est de Turquia.

La tauleta va revelar els noms de 60 dones, probablement presoneres de guerra o víctimes d'un programa assiri de deportació. Malgrat tot quan l'arqueòleg de Cambridge John MacGinnis va començar a examinar en detall els noms, es va donar compte que 45 d'ells no s'assemblaven a cap dels milers de noms antics de l'Orient Mig ja coneguts pels erudits.

La tauleta de fang originalment formava part de l'arxiu del palau, utilitzat pels funcionaris imperials assiris locals per a registrar les decisions administratives, polítiques i econòmiques.

Tiglathpilesar III

Les 60 dones (incloses les 45 amb evidència de pertànyer a una llengua desconeguda) foren quasi amb tota seguretat "mobilitzades" per les autoritats del palau amb algun propòsit econòmic (probablement una activitat artesanal femenina com teixir). De fet, el text esmenta que algunes d'elles s'havien estat assignades a alguns pobles de la zona.

Ara els arqueòlegs i experts en lingüística hauran d'analitzar els misteriosos noms amb més detall, per a descobrir-ne si l'ordre de les lletres, o la seva freqüència mostra similituds amb llengües antigues conegudes amb les que aquest llenguatge podés estar relacionat.

És probable que les dones fossin traslladades obligatòriament de la seva pàtria en els monts Zagros i assignades a treballar prop de Tushan en algun moment de la segona meitat del S-VIII aC. probablement com a resultat de les conquestes portades a terme en els Zagros pels reis assiris Tiglathpilesar III o Sargon.

L'excavació del palau de Tushan s'està portant a terme per un equip arqueològic alemany dirigit pel Dr. Dirk Wicke de la Universitat de Magúncia, com a part de la investigació arqueològica a l'antiga ciutat assíria dirigida pel professor Timoteo Matney de la Universitat d'Akron a Ohio.

